

**VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
TEISINIO ATSTOVAVIMO IR STEBĖSENOS SKYRIUS**

Valstybės tarnybos departamento prie
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
direktoriui Gediminui Miškiniui

**PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO IR SU JUO
SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ
INSTITUCIJOSE IR ĮSTAIGOSE PRIEŽIŪROS VYKDYMO
2018 METAIS**

2019-03-28 Nr. 27L-117
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 49 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Valstybės tarnybos departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1323 „Dėl Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos statuso ir pavadinimo pakeitimo, Valstybės tarnybos departamento nuostatų, Personalo valdymo komisijos sudėties ir personalo valdymo komisijos nuostatų patvirtinimo“, 8.3 ir 11.1 papunkčiais, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose priežiūros tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybės tarnybos departamento direktoriaus 2013 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. 27V-23 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo valstybės ir savivaldybių institucijose bei įstaigose priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėtų teisės aktų redakcijos galiojusios iki 2018 m. gruodžio 31 d.), Valstybės tarnybos departamento Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo 2018 m. I pusmečio priežiūros planu, patvirtintu Valstybės tarnybos departamento direktoriaus 2018 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 27V-11 „Dėl Valstybės tarnybos departamento Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo 2018 m. I pusmečio priežiūros plano patvirtinimo“, Valstybės tarnybos departamento Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo 2018 m. II pusmečio priežiūros planu, patvirtintu Valstybės tarnybos departamento direktoriaus 2018 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 27V-93 „Dėl Valstybės tarnybos departamento Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo 2018 m. II pusmečio priežiūros plano patvirtinimo“, Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės tarnybos departamentas) specialistai VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose (toliau – įstaiga) priežiūrą 2018 m. atliko:

- vykdydami planinius/neplaninius patikrinimus įstaigose;
- dalyvaudami pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas konkursų komisijų darbe bei pakaitinių valstybės tarnautojų atrankose stebėtojų teisėmis;
- vykdydami Valstybės tarnautojų registro ir kitų duomenų stebėseną;
- organizuodami metodines konsultacijas – diskusijas.

Planiniai/neplaniniai patikrinimai įstaigose ir dalyvavimas pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas konkursų komisijų darbe bei pakaitinių valstybės tarnautojų atrankose stebėtojų teisėmis

Valstybės tarnybos departamento specialistai 2018 m. atliko 27 patikrinimus dėl VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo įstaigose, iš jų:

- 16 planinių patikrinimų (10 įstaigų buvo nustatyti pažeidimai);
- 11 neplaninių patikrinimų, reaguojant į asmenų skunduose pateiktą informaciją (4 įstaigose buvo nustatyti pažeidimai).

Iš patikrintų 27 įstaigų pažeidimai buvo nustatyti 14 įstaigų, t. y. 51,9 proc. visų 2018 m. tikrintų įstaigų. Tuo tarpu 2017 m. pažeidimai buvo nustatyti 42,9 proc. visų 2017 m. tikrintų įstaigų. Tokiu būdu, 2018 m. įstaigų, kuriuose patikrinimų metu buvo nustatyti pažeidimai, skaičius padidėjo 9 proc. Minėtos įstaigos buvo informuotos raštu apie nustatytus pažeidimus, prašant užtikrinti VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatose įtvirtintų reikalavimų laikymąsi arba ištaisyti nustatytus pažeidimus. Įstaigos, kurioms buvo nurodyta ištaisyti nustatytus pažeidimus, informavo Valstybės tarnybos departamentą apie pažeidimų ištaisymą.

2018 m. atliekant planinius patikrinimus įstaigose, buvo tikrinamas VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių valstybės tarnautojų priėmimą, atleidimą, darbo užmokestį, valstybės tarnautojų atsakomybę, valstybės tarnautojų socialines ir kitas garantijas, įgyvendinimas.

2018 m. planinių patikrinimų metu buvo nustatyti šie VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų pažeidimai (teisės aktų redakcijos galiojusios iki 2018 m. gruodžio 31 d.):

– Nesilaikyta VTĮ 9 straipsnio 3 dalies reikalavimo – į skyriaus vedėjo pareigas priimamas asmuo nebuvo patikrintas pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnį dėl nepriekaištingos reputacijos.

– Nesilaikyta VTĮ 18 straipsnio 11 dalyje nustatyto reikalavimo – laikinai perkeltam į kitas pareigas karjeros valstybės tarnautojui nebuvo mokamas ne mažesnis kaip iki perkėlimo nustatytas darbo užmokestis.

– Nesilaikyta VTĮ 23 straipsnio 2 dalies nuostatų – priedų ir priemokų suma viršijo 70 procentų pareiginės algos.

– Nesilaikyta VTĮ 26 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyto reikalavimo dėl priemokų mokėjimo – kai kuriais atvejais priemokos nebuvo mokamos.

– Nesilaikyta VTĮ 26(1) straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų – netinkamai buvo apmokama už darbą poilsio ir švenčių dienomis.

– Nesilaikyta VTĮ 36 straipsnio 1 dalies ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 128 straipsnio 1 dalies nuostatų – nebuvo užtikrinta, kad viena iš kasmetinių atostogų dalių nebūtų trumpesnė nei 10 darbo dienų.

– Nesilaikyta VTĮ 41 straipsnio 2 ir 6 dalies reikalavimo – netinkamai nustatytas kompensacijos dydis atleidžiant valstybės tarnautoją iš pareigų šalių susitarimu.

– Nesilaikyta Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Konkursų aprašas) 24 punkto reikalavimų – nenurodyti konkursų atšaukimo motyvai, pretendentai apie konkursų atšaukimą buvo informuoti ne per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą.

– Nesilaikyta Konkursų aprašo 27 punkto reikalavimo – pretendentui, ar jis atitinka bendruosius ir pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus, pranešama nesilaikant nustatyto 5 darbo dienų termino.

– Nesilaikyta Konkurso aprašo 28 punkto reikalavimo – kilus abejonių konkursą organizuojanti įstaiga prašė pretendento pateikti papildomus dokumentus, nesilaikydama nustatyto 5 darbo dienų termino.

– Nesilaikyta Konkursų aprašo 57 punkto reikalavimo –pretendentui apie konkursą pranešama, nesilaikant nustatyto 5 darbo dienų termino.

– Nesilaikyta Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1344 „Dėl Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Atrankos aprašas), 40 punkto reikalavimų – ar pretendentas atitinka bendruosius ir pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus pranešama nesilaikant nustatyto 3 darbo dienų termino.

– Nesilaikyta Atrankos aprašo 41 punkto reikalavimų – nesilaikyta nustatytų 3 darbo dienų terminų, taikomų įstaigos prašymui pateikti papildomus dokumentus ir šių dokumentų pateikimui.

– Nesilaikyta Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 „Dėl Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių“, 14 punkto reikalavimo – buvo priimtas sprendimas nutraukti pradėtą tarnybinio nusižengimo tyrimą, nors teisės aktai to nenumato.

– Nesilaikyta Valstybės tarnautojų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 10 d. nutarimu Nr. 1255 „Dėl Valstybės tarnautojų registro nuostatų patvirtinimo“, 34 punkto reikalavimų, kad pasikeitę registro objektų duomenys atnaujinami ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po to, kai pasikeičia, – įstaigos laiku neatnaujino pasikeitusių duomenų Valstybės tarnautojų registre.

2018 m. dalyvauta 16 konkursų į valstybės tarnautojo pareigas komisijų darbe stebėtojų teisėmis. Iš jų 7 konkursai buvo organizuojami į struktūrinio padalinio vadovo, 9 – į specialistų pareigas.

Stebėtų konkursų metu Konkurso aprašo nuostatų pažeidimų nenustatyta. Iš šių konkursų 2 konkursai neįvyko: 1 konkurse dalyvavę pretendentai nesurinko reikiamo minimalaus balų skaičiaus ir 1 konkurso data komisijos bendru sutarimu buvo nukelta į kitą dieną, nes konkursą organizuojanti įstaiga neturėjo galimybės patikrinti pretendento užsienio kalbos (rusų kalbos) mokėjimo.

2018 m. nedalyvauta atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas komisijų darbe stebėtojų teisėmis.

VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo įstaigose stebėseną

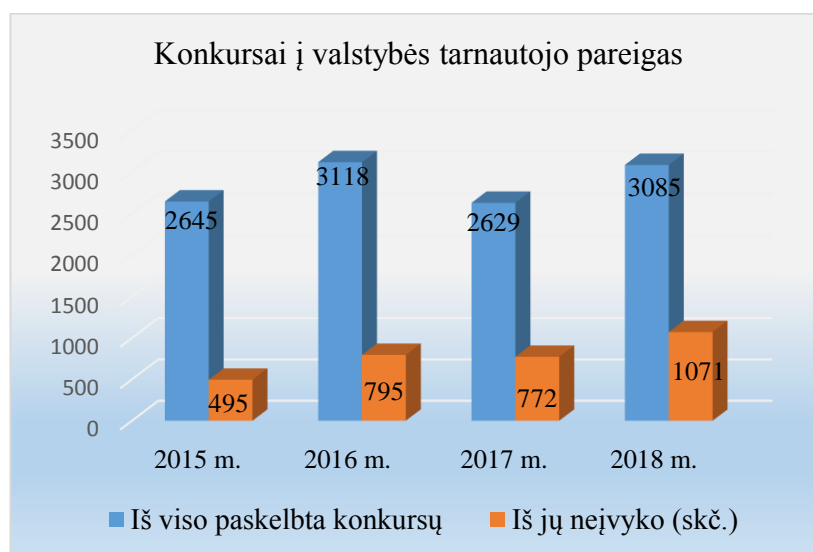
Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas ir atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas stebėseną

Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas ir atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas stebėsenos analizė atlikta pagal Valstybės tarnybos statistikos portalo 2019 m. vasario 20 d. duomenis.

2018 m. paskelbti 3085 konkursai, iš kurių 2018 m. buvo vykdyti 2521 konkursas, iš jų 1071 konkursas neįvyko, t. y. 34,7 proc. visų 2018 m. paskelbtų konkursų. 2017 m. paskelbti 2629 konkursai, t. y. 456 konkursais mažiau negu 2018 m. Iš jų 772 konkursai neįvyko, t. y. 29,4 proc. visų 2017 m. paskelbtų konkursų. 2016 m. buvo paskelbta 3118 konkursų, t. y. 33 konkursais daugiau negu 2018 m. Iš jų 795 konkursai neįvyko, t. y. 25,5 proc. visų 2016 m. paskelbtų konkursų. 2015 m. buvo paskelbti 2645 konkursai, t. y. 440 konkursais mažiau negu 2018 m. Iš jų 495 konkursai neįvyko, t. y. 18,7 proc. visų 2015 m. paskelbtų konkursų (žr. 1 pav.).

Tikėtina, jog 2018 m. paskelbtų konkursų skaičiaus padidėjimas yra susijęs su nuo 2019 m. sausio 1 d. Valstybės tarnybos įstatyme nustatytos centralizuotos atrankos į valstybės tarnautojo pareigas vykdymu.

1 pav. 2015-2018 m. konkursų į valstybės tarnautojo pareigas paskelbimo ir neįvykimo, skaičius

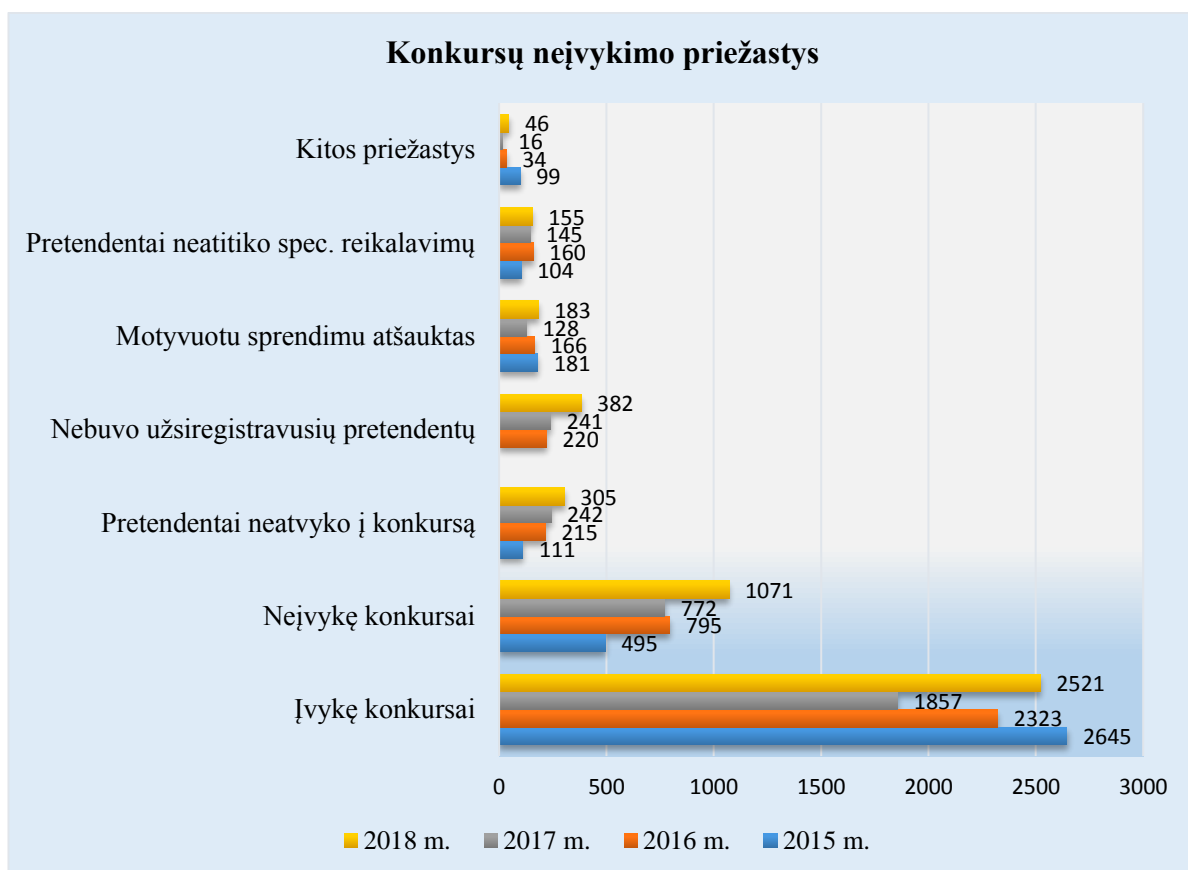
Analizuojant konkursų neįvykimo priežastis 2018 m., dažniausiai nurodomos tokios konkursų neįvykimo priežastys: 35,67 proc. (382 konkursai iš 1071 neįvykusio konkurso) neįvyko, nes nebuvo į konkursą užsiregistravusių pretendentų; 28,48 proc. (atitinkamai 305 konkursai) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į konkursą; 17,09 proc. (atitinkamai 183 konkursai) neįvyko, nes į pareigas priimančio asmens sprendimu konkursas buvo atšauktas; 14,47 proc. (atitinkamai 155 konkursai) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybės aprašyme nustatytų specialiųjų reikalavimų.

2017 m. dažniausiai nurodomos tokios konkursų neįvykimo priežastys: 31,3 proc. konkursų (242 konkursai iš 772 neįvykusių konkursų) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į konkursą; 31,2 proc. konkursų (atitinkamai 241 konkursas) neįvyko, nes nebuvo užsiregistravusių dalyvauti konkurse pretendentų; 18,8 proc. konkursų (atitinkamai 145 konkursai) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybių aprašymuose nustatytų specialiųjų reikalavimų; 16,6 proc. konkursų (atitinkamai 128 konkursai) neįvyko, nes į pareigas priimančio asmens motyvuotu sprendimu buvo atšaukti.

2016 m. dažniausiai nurodomos tokios konkursų neįvykimo priežastys: 27,7 proc. konkursų (220 konkursų iš 795 neįvykusių konkursų) neįvyko, nes nebuvo užsiregistravusių dalyvauti konkurse pretendentų; 27 proc. konkursų (atitinkamai 215 konkursų) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į konkursą; 20,9 proc. konkursų (atitinkamai 166 konkursai) neįvyko, nes į pareigas priimančio asmens motyvuotu sprendimu buvo atšaukti; 20,1 proc. konkursų (atitinkamai 160 konkursų) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybių aprašymuose nustatytų specialiųjų reikalavimų.

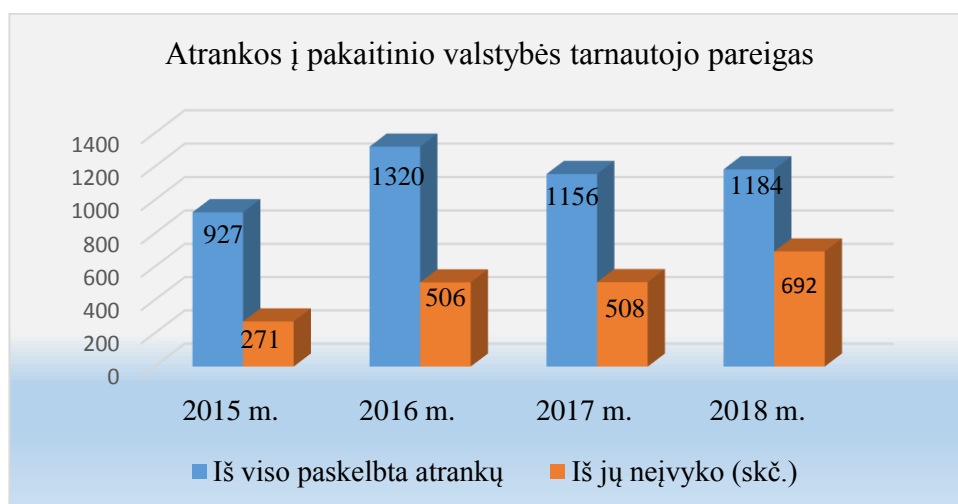
2015 m. dažniausiai nurodomos tokios konkursų neįvykimo priežastys: 36,6 proc. konkursų (181 konkursas iš 495 neįvykusių konkursų) neįvyko, nes į pareigas priimančio asmens motyvuotu sprendimu buvo atšaukti; 22,4 proc. konkursų (atitinkamai 111 konkursų) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į konkursą; 21 proc. konkursų. (atitinkamai 104 konkursai) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybės aprašyme nustatytų specialiųjų reikalavimų (žr. 2 pav.).

2 pav. 2015-2018 m. įvykusių ir neįvykusių konkursų skaičius ir neįvykimo priežastys

2018 m. paskelbtos 1184 atrankos į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, iš kurių 2018 m. buvo vykdytos 1047 atrankos į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, iš jų 692 atrankos neįvyko, t. y. 58,4 proc. visų 2018 m. paskelbtų atrankų. 2017 m. paskelbtos 1156 atrankos, t. y. 28 atrankomis mažiau negu 2018 m. Iš jų 508 atrankos neįvyko, t. y. 43,9 proc. visų 2017 m. paskelbtų atrankų. 2016 m. paskelbta 1320 atrankų, t. y. 136 atrankomis daugiau negu 2018 m. Iš jų 506 atrankos neįvyko, t. y. 38,3 proc. visų 2016 m. paskelbtų atrankų. 2015 m. paskelbtos 927 atrankos, t. y. 257 atrankomis mažiau negu 2018 m. Iš jų 271 atrankos neįvyko, t. y. 29,2 proc. visų 2015 m. paskelbtų atrankų (žr. 3 pav.).

3 pav. 2015-2018 m. paskelbtų bei neįvykusių atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas, skaičius

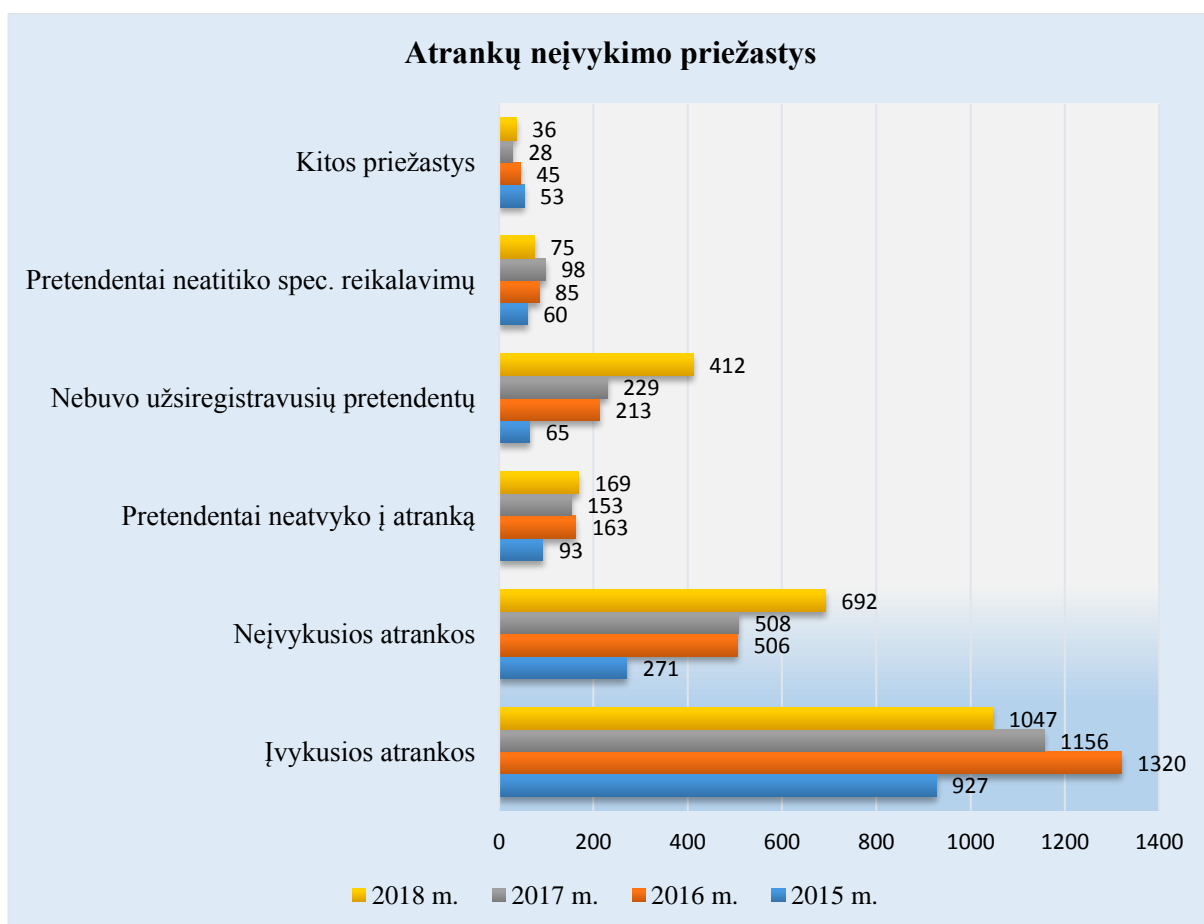
Analizuojant atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas neįvykimo priežastis 2018 m., dažniausiai nurodomos tokios atrankų neįvykimo priežastys: 58,54 proc. atrankų (412 atrankų iš 692 neįvykusių atrankų) neįvyko, nes nebuvo užsiregistravusių į atranką pretendentų; 24,42 proc. atrankų (atitinkamai 169 atrankos) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į atranką; 10,84 proc. atrankų (atitinkamai 75 atrankos) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybės aprašyme nustatytų specialiųjų reikalavimų.

2017 m. dažniausiai nurodomos tokios atrankų neįvykimo priežastys: 45,1 proc. atrankų (229 atrankos iš 508 neįvykusių atrankų) neįvyko, nes nebuvo užsiregistravusių į atranką pretendentų; 30,1 proc. atrankų (atitinkamai 153 atrankos) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į atranką; 19,3 proc. atrankų (atitinkamai 98 atrankos) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybės aprašyme nustatytų specialiųjų reikalavimų.

2016 m. dažniausiai nurodomos atrankų neįvykimo priežastys yra: 42,1 proc. atrankų (213 atrankų iš 506 neįvykusių atrankų) neįvyko, nes nebuvo užsiregistravusių į atranką pretendentų; 32,2 proc. atrankų (atitinkamai 163 atrankos) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į atranką; 16,8 proc. atrankų (atitinkamai 85 atrankos) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybės aprašyme nustatytų specialiųjų reikalavimų.

2015 m. dažniausiai nurodomos atrankų neįvykimo priežastys yra tokios pačios kaip ir 2016 ir 2017 m.: 34,3 proc. atrankų (93 atrankos iš 271 neįvykusių atrankų) neįvyko, nes pretendentai neatvyko į atranką; 24 proc. (atitinkamai 65 atrankos) atrankų neįvyko, nes nebuvo užsiregistravusių į atranką pretendentų; 22,1 proc. atrankų (atitinkamai 60 atrankų) neįvyko, nes pretendentai neatitiko pareigybės aprašyme nustatytų specialiųjų reikalavimų (žr. 4 pav.).

4 pav. 2015-2018 m. įvykusių ir neįvykusių atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas skaičius ir neįvykimo priežastys

Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų tikrinimas

Iš viso 2018 m. Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje buvo patikrinti 6372 valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, iš jų 4753 karjeros valstybės tarnautojų, kas sudaro 74,6 proc. visų tikrintų pareigybių aprašymų ir 1619 pakaitinių valstybės tarnautojų, kas sudaro 25,4 proc. visų tikrintų pareigybių aprašymų.

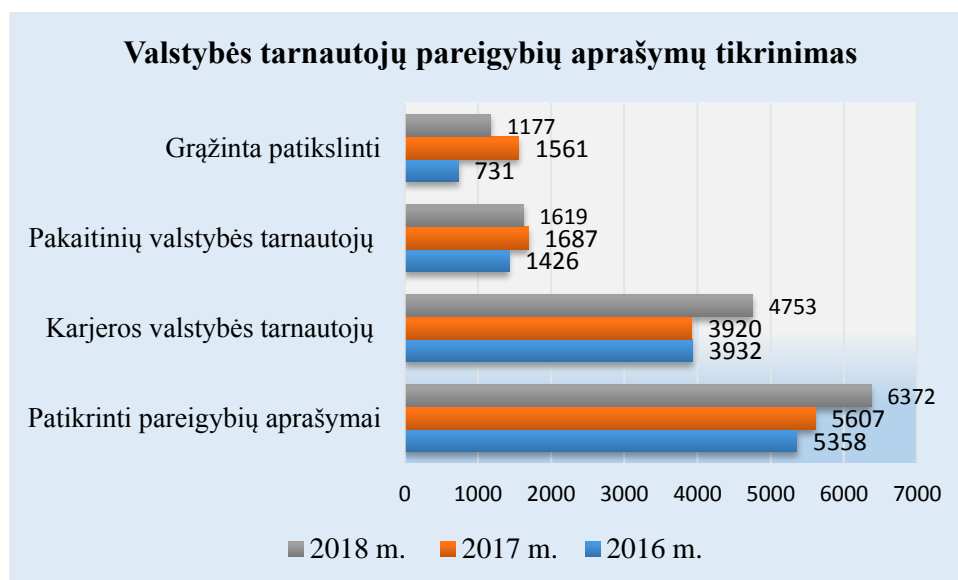
2017 m. Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje buvo patikrinti 5607 valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, iš jų 3920 karjeros valstybės tarnautojų, kas sudaro 69,9 proc. visų tikrintų pareigybių aprašymų ir 1687 pakaitinių valstybės tarnautojų, kas sudaro 30,1 proc. visų tikrintų pareigybių aprašymų. 2016 m. buvo patikrinti 5358 valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, iš jų 3932 karjeros valstybės tarnautojų, kas sudaro 73,4 proc. visų tikrintų pareigybių aprašymų ir 1426 pakaitinių valstybės tarnautojų, kas sudaro 26,6 proc. visų tikrintų pareigybių aprašymų.

2018 m. grąžinti patikslinti 1177 valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, t. y. beveik penktadalis (18,5 proc.) visų valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų buvo pateikta su klaidomis. Tuo tarpu 2017 m. buvo grąžinta patikslinti 1561 pareigybių aprašymas, kas sudarė beveik trečdalį (27,8 proc.) visų patikrintų pareigybių aprašymų, arba 9,3 proc. daugiau nei 2018 m. 2016 m. buvo grąžinti patikslinti 731 pareigybių aprašymas, kas sudarė 13,6 proc. visų patikrintų pareigybių aprašymų (žr. 5 pav.).

2018 m. didžiąją dalį klaidų sudarė klaidos dėl neteisingai suformuluotų specialiųjų reikalavimų (dėl darbo patirties ir išsilavinimo), neteisingas veiklos sričių ar pavaldumo nustatymas, gruodžio mėnesį dėl nenurodyto pareiginės algos koeficiento. Įstaigoms ištaisius nustatytas klaidas, patikslinti valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai buvo patvirtinti.

2017 m. didžiąją dalį klaidų sudarė klaidos dėl neteisingai suformuluotų specialiųjų reikalavimų. Taip pat dėl neteisingai suformuluoto pareigybių pavadinimo ir dėl neatitikimo nustatyti formai.

5 pav. 2016-2018 m. patikrinti valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai

Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos duomenų stebėseną

2018 m. buvo vykdoma Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos privalomų kaupti darbo užmokesčio, pareigybių, asmens, komandiruočių ir su

jais susijusių duomenų pilnumo stebėseną 508 valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose (toliau – įstaigos). Stebėseną buvo vykdoma keliais etapais ir lyginami jų rezultatai. Įstaigos apie nepilnai suvestus duomenis buvo informuojamos bendrais arba individualiais pranešimais.

2018 m. buvo patikrintos visos įstaigos dėl:

1. komandiruočių duomenų pilnumo. Pastebėta, kad 55 proc. įstaigų nebuvo nei vieno dirbančiojo, kuris 2017 metais vyktų į komandiruotę. Taip pat nustatyta, kad 72 proc. komandiruočių nebuvo nurodytos su tarnybine komandiruote susijusios išlaidos;

2. valstybės tarnybos duomenų pilnumo – 3 proc. įstaigų buvo suvesti nepilni duomenys apie valstybės tarnybos pratęsimą;

3. duomenų apie dirbančiųjų išsilavinimą pilnumo – 55 proc. įstaigų buvo suvesti nepilni duomenys apie dirbančiųjų išsilavinimą. Po pakartotinių pranešimų 46,5 proc. šių įstaigų pilnai patikslino dirbančiųjų išsilavinimo duomenis.

4. dėl dirbančiųjų kontaktinių duomenų pilnumo – 87 proc. įstaigų buvo suvesti nepilni dirbančiųjų kontaktiniai duomenys;

5. dėl pareigybių duomenų pilnumo. Buvo stebimas šių duomenų suvedimas: įstaigos telefono numeris, įstaigos fakso numeris, įstaigos el. pašto adresas, įstaigos nuostatai, padalinių nuostatai, pareigybių aprašymai, pareigybių finansavimo šaltiniai. Buvo nustatyta, kad pilnai duomenys buvo suvesti 34 proc. įstaigų. Atlikus pakartotinę pareigybių duomenų stebėseną įstaigų, kuriose pareigybių duomenys buvo pilnai suvesti, skaičius padidėjo nuo 34 proc. (I ketv.) iki 62 proc. (IV ketv.);

6. valstybės tarnautojų darbo užmokesčių duomenų pilnumo – priedai už stažą Lietuvos valstybei ir priedai už suteiktas kvalifikacines klases. I ketv. neatitikimai aptikti: 16,63 proc. stažų duomenų palyginime ir 5,4 proc. klasių duomenų palyginime. Tuo tarpu IV. ketv. neatitikimai aptikti 6,16 proc. stažų duomenų palyginime ir 2,06 proc. klasių duomenų palyginime.

Metodinės konsultacijos – diskusijos

Atsižvelgdamas į valstybės tarnybos santykių aktualijas, Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų pakeitimus, Valstybės tarnybos departamentas 2018 m. organizavo metodines konsultacijas – diskusijas ir teikė praktines konsultacijas.

2018 m. buvo organizuota 15 metodinių konsultacijų-diskusijų, iš kurių:

1. 5 metodinės konsultacijos-diskusijos, kurių metu buvo aptarti klausimai susiję su įstaigų vykdomais struktūriniais pakeitimais ir tarnybinės bei materialinės atsakomybės taikymo klausimais, bei kitais valstybės tarnybos aktualiais klausimais.

2. 8 metodinės konsultacijos-diskusijos, kurių metu buvo aptarti su Valstybės tarnybos įstatymu nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliosiantys pokyčiai: centralizuota valstybės tarnautojų atranka, pareigybių aprašymai, vertinimo bei valstybės tarnautojų perkėlimo, darbo užmokesčio, socialinių garantijų, tarnybinės atsakomybės, pareiginės algos nustatymo, kasmetinių atostogų skaičiavimo, priemonių mokėjimo, tarnybinio kaitumo ir kiti pokyčiai.

3. 1 konsultacija-diskusija „Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos Elektroninės asmens bylos modulis įstaigos personalo tarnybos veikloje“, kurios metu buvo siekiama išsiaiškinti kokių lygiu ir kiek plačiai naudojamas Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos Elektroninės asmens bylos modulis, ką reikėtų jame papildyti, pakeisti ar atsisakyti.

4. 1 konsultacija-diskusija valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų rengimo klausimais.

Šiose konsultacijose – diskusijose registravosi ir dalyvavo įvairių Lietuvos įstaigų personalo administravimo (tvarkymo) funkcijas atliekantys valstybės tarnautojai ir kiti įstaigų atstovai.

Praktinės konsultacijos

Per 2018 m. buvo organizuotos 4 praktinės konsultacijos (2015 m. – 7, 2016 m. – 4, 2017 m. – 4), kurių metu buvo paaiškinti pagrindiniai darbo su Valstybės tarnautojų registro tvarkymo programa principai bei atsakyta į Valstybės tarnautojų registro tvarkytojų pateiktus aktualius klausimus.

Išvados

Apibendrinus analizuojamus duomenis, galima teigti, kad:

1. 2018 m., lyginant su 2017 m., įstaigų, kuriose patikrinimų metu buvo nustatyti procedūriniai pažeidimai, skaičius padidėjo 9 proc. (nuo 42,9 proc. iki 51,9 proc. visų atitinkamais metais tikrintų įstaigų).

2018 m. didžiąją dalį nustatytų procedūrinių pažeidimų sudarė pažeidimai, susiję su konkursų į valstybės tarnautojų pareigas ar atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimu, priedų ir priemokų mokėjimu. Tuo tarpu 2017 m. didžiąją dalį nustatytų procedūrinių pažeidimų sudarė pažeidimai, susiję su konkursais į valstybės tarnautojų pareigas, valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimu ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų rengimu.

2. 2018 m. buvo paskelbti 3085 konkursai, t. y. 456 konkursais daugiau negu 2017 m. 2017 m. buvo paskelbti 2629 konkursai, t. y. 489 konkursais mažiau negu 2016 m. (3118 konkursų). Tikėtina, jog 2018 m. paskelbtų konkursų skaičiaus padidėjimas yra susijęs su nuo 2019 m. sausio 1 d. Valstybės tarnybos įstatyme nustatytos centralizuotos atrankos į valstybės tarnautojo pareigas vykdymu.

3. Stebima tendencija, jog kiekvienais metais pakankamai didelis skaičius konkursų neįvyksta dėl to, kad į konkursą užsiregistravę pretendentai į jį neatvyksta (tokie konkursai 2018 m. sudarė 28,48 proc., 2017 m. 31,3 proc., 2016 m. 27 proc. visų atitinkamais metais neįvykusių konkursų). Taip pat didelis skaičius konkursų neįvyksta dėl to, kad dalyvauti konkurse neužsiregistruoja nė vienas pretendentas (tokie konkursai 2018 m. sudarė 35,67 proc., 2017 m. 31,2 proc., o 2016 m. 27,7 proc. visų atitinkamais metais neįvykusių konkursų).

4. 2018 m. buvo paskelbtos 1184 atrankos į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, t. y. 28 atrankomis daugiau negu 2017 m. 2017 m. buvo paskelbtos 1156 atrankos į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, t. y. 164 atrankomis mažiau negu 2016 m. (1320 atrankų). 2018 m. paskelbtų atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas skaičius išliko panašus, kaip ir 2017 m., todėl darytina išvada, jog centralizuotos atrankos nuo 2019 m. sausio 1 d. vykdymas atrankoms į valstybės tarnautojo pareigas įtakos neturėjo.

5. Kaip ir konkursuose, taip ir atrankose į valstybės tarnautojo pareigas stebima tendencija, jog kiekvienais metais pakankamai didelis skaičius atrankų neįvyksta dėl to, kad į atranką užsiregistravę pretendentai į ją neatvyksta (tokios atrankos 2018 m. sudarė 24,42 proc., 2017 m. 30,1 proc., 2016 m. 32,2 proc. visų atitinkamais metais neįvykusių atrankų) arba dėl to, kad dalyvauti atrankoje neužsiregistruoja nė vienas pretendentas (tokios atrankos 2018 m. sudarė 58,54 proc., 2017 m. 45,1 proc., o 2016 m. 42,1 proc. visų atitinkamais metais neįvykusių atrankų).

6. Iš viso 2018 m. Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje buvo patikrinti 6372 valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, t. y. 765 pareigybių aprašymais daugiau nei 2017 m. Iš viso 2017 m. Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje buvo patikrinti 5607 valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, t. y. 246 pareigybių aprašymais daugiau nei 2016 m. (5358 pareigybių aprašymai).

6.1. 2018 m. buvo gražinta patikslinti 1177 pareigybių aprašymai, t. y. 384 pareigybių aprašymais mažiau nei 2017 m. (2017 m. buvo gražinta patikslinti 1561 pareigybių aprašymas). Tuo tarpu 2016 m. gražinta patikslinti tik 731 pareigybių aprašymas, t. y. 830 pareigybių aprašymų mažiau nei 2017 m. Kaip ir ankstesniais metais, taip ir 2018 m. didžiąją dalį klaidų sudarė klaidos dėl neteisingai suformuluotų specialiųjų reikalavimų ypač dėl darbo patirties ir išsilavinimo.

6.2. 2018 m. pareigybių aprašymuose neteisingai buvo nurodomos veiklos sritys, pavaldumas, o gruodžio mėnesį pareigybių aprašymuose nebuvo nurodomas pareiginės algos koeficientas (dėl nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Valstybės tarnybos įstatymo nuostatų, kuriomis buvo panaikintos valstybės tarnautojų kategorijos).

7. 2018 m., kaip ir 2017 m. bei 2016 m., vykdant stebėsenas, visose tikrintose įstaigose buvo nustatyta, kad Valstybės tarnautojų registre pateikti neišsamūs arba netikslūs privalomi kaupti

duomenys. Taip pat, kad ne visos įstaigos savalaikiai ištaiso nustatytus neatitikimus, net ir po Valstybės tarnybos departamento pateiktų pakartotinių bendrų ar individualių pranešimų.

8. 2018 m. buvo organizuota 15 metodinių konsultacijų – diskusijų (2017 m. – 16, o 2016 m. – 13 metodinių konsultacijų – diskusijų).

Pasiūlymai

1. Siūlome visiems Valstybės tarnybos departamento skyriams (toliau – skyriai) pagal kompetenciją teikiant konsultacijas ir metodinę pagalbą Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymo klausimais atsižvelgti į aktualius patikrinimų ir stebėsenos metu nustatytus pažeidimus.

2. Siūlome Registro ir informacinių sistemų skyriui 2019 m. sistemingai elektroninėmis ar kitomis priemonėmis informuoti Valstybės tarnautojų registro tvarkytojus apie tai, kad duomenys registru turi būti teikiami tikslūs ir išsamūs, nurodant, terminus per kuriuos turi būti teikiami nauji ar pasikeitę duomenys.

Vyriausioji specialistė

Rima Tubutienė